

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 206, 13.05.2024

Yhdyskuntalautakunta, § 319, 21.11.2023

Yhdyskuntalautakunta, § 117, 02.05.2024

§ 206

Asemakaava nro 8667, V (Amuri), Tampereen taidemuseon alue

TRE:1509/10.02.01/2019

Kaupunginhallitus, 13.05.2024, § 206

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehdit Eveliina Hyvönen, puh. 044 423 5512 ja Iina Laakkonen
puh. 040 806 3080, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8667 (päivätty 7.6.2021 ja tarkistettu 22.4.2024)
hyväksytään.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko
Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn
aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Asemakaavamuutoksen tavoitteena oli Tampereen taidemuseon
laajentaminen ja toiminnan kehittäminen sekä taidemuseon ja
Pyynikintorin alueen ympäristökokonaisuuden kehittäminen
korkeatasoisena ja elinvoimaisena julkisena kaupunkitilana, jolla lisätään
taidemuseon ja kaupungin tunnettuutta ja vetovoimaa. Asemakaavatyötä
edelsi yleinen suunnittelukilpailu ja voittanut ehdotusta "Siilo" on
kehitetty edelleen kaavaprosessin aikana. Kaavan mukaisessa ratkaisussa
museokorttelit muodostavat laadukkaan julkisen kokonaisuuden, jossa
vanhat arvorakennukset saavat rinnalleen uuden maamerkin.
Taidemuseon ympäristöä kehitetään kaupunkikuvallisesti laadukkaana,
vehreänä ja puustoisena kokonaisuutena.

Asemakaavaehdotus siihen liittyvine aineistoineen oli julkisesti nähtävillä
23.11.2023 - 5.1.2024. Kaavaehdotuksesta saatiin neljä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

viranomaislausuntoa ja kaksi muistutusta. Kaavaehdotukseen on lisätty nähtävilläolon jälkeen kaksi yleismääräystä, joista toinen ohjaa taidemuseon piha-alueen toteutusta osana viher- ja virkistysyhteyttä ja toinen muuntamon toteutuksen laadukkuutta. Asemakaava voidaan toteuttaa sen saatua lainvoiman. Päivitetyssä hankkeen tavoiteaikataulussa rakennustyöt alkaisivat vuonna 2026 ja valmistuisivat vuonna 2029.

Tiedoksi

muistuttajat (2 kpl), Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto, Telia Towers Finland, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, Virpi Ekholm, Minna Tuominen, Mikko Siitonen, Iina Laakkonen, Eveliina Hyvönen, asemakaavaavustajat@tampere.fi

Liitteet

- 1 Liite Yla 2.5.2024 Asemakaavakartta
 - 2 Liite Yla 2.5.2024 Asemakaavan selostus
 - 3 Liite Yla 2.5.2024 Asemakaavan seurantalomake
 - 4 Liite Yla 2.5.2024 Kaupungin vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin
 - 5 Liite Yla 2.5.2024 Viranomaisneuvottelun muistio
 - 6 Liite Yla 2.5.2024 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
-

Yhdyskuntalautakunta, 21.11.2023, § 319

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8667 (päivätty 7.6.2021, tarkistettu 24.10.2023) hyväksytään asetettavaksi nähtäville.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 7.6.2021 päivätyn ja 24.10.2023 tarkistetun asemakaavan muutoksen nro 8667. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://ekstrat.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8667>

Diaarinumero: TRE:1509/10.02.01/2019

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehdit Marjut Ahponen, Eveliina Hyvönen ja Iina Laakkonen sekä A-Insinöörit Civil Oy, maankäyttöpäällikkö Johanna Närhi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Asemakaavan muutos koskee Taidemuseonpuistoa, Tampereen taidemuseon ja Amurin työläismuseon kortteleita sekä osia Niemikujan, Saarikujan, Makasiinikadun, Puutarhakadun, Mariankadun, Pirkankadun ja Amurinkujan katualueista. Alueen pinta-ala on noin 1,7 ha.

Tampereen Taidemuseon laajennuksesta ja Pyynikintorin kehittämisestä järjestettiin vuosina 2016-2017 yleinen suunnittelukilpailu, jonka voittanut ehdotus "Siilo" toimi asemakaavan suunnittelun lähtökohtana. Kilpailun voittajatyötä on kehitetty edelleen asemakaavaprosessin aikana.

Suunnittelun tavoitteena oli Tampereen taidemuseon laajentaminen ja toiminnan kehittäminen sekä taidemuseon ja Pyynikintorin alueen ympäristökokonaisuuden kehittäminen korkeatasoisena ja elinvoimaisena julkisena kaupunkitilana, jolla lisätään taidemuseon ja kaupungin tunnettuutta ja vetovoimaa. Amurin työläismuseokorttelin, taidemuseon ja Pyynikintorin aluetta kehitetään kulttuuri- ja tapahtumakeskittymänä. Taidemuseon laajennuksen lisäksi kaavan tavoitteena oli osoittaa alueelle ympäristöön sopivaa asuinpainotteista täydennysrakentamista.

Yhdyskuntalautakunta päätti kokouksessaan 21.6.2023, että asemakaavaehdotus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että asemakaavasta irrotetaan Pirkankadun pohjoispuolen eli Tampereen taidemuseon puoli ja suunnittelua jatketaan eteenpäin vain Tampereen taidemuseon ja Amurin työläismuseokorttelin alueen osalta. Suunnitellusta täydennysrakentamisesta Pirkankadun eteläpuolelle ja Puutarhankadun varrelle päätettiin luopua kokonaan. Lisäksi Pyynikintorin viihtyisyyttä kehitetään nykyisen tilanteen pohjalta. Tämän jälkeen kaavaa on edistetty museokortteleita ja niiden lähiympäristöä koskevien tavoitteiden osalta.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Tampereen taidemuseon laajentaminen ja alueen kehittäminen. Amurin museokortteliin päivitetään suojelumerkinnot. Pyynikintorin suunnasta osoitetaan uusi pohjoiseteläsuuntainen virkistysreitti Särkänniemestä Pyynikinharjulle, alueen pyöräilyreitistöä parannetaan ja Pirkankatua kehitetään joukkoliikenteen laatukäytävänä.

Suunnittelualue on maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä ja alueella on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita rakennuksia ja kaupunkitiloja, joiden suojeleminen on asemakaavan tavoitteena. Alueen eteläpuoli on valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Kaava-alueen kehittäminen tukeutuu olemassa olevaan kulttuuriympäristöön ja kulttuuriarvoja vahvistetaan.

Tampereen keskustan kehittämissuunnitelmassa 2018-2030 Tampereen Taidemuseon laajennus ja Pyynikintori ovat kehittämisen kärkihankkeita ja kaupunkikuvallisen kehittämisen erityiskohteita. Alueen luonnetta toiminnallisena keskittymänä ja yhteisöllisenä kaupunkitilana vahvistetaan. Taidemuseon ja Amurin museokorttelin aluetta sekä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pyynikintoria ympäristöineen kehitetään kulttuuri- ja tapahtumakeskittymänä. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa alueen halki kulkee urbaani virkistysreitti Särkänniemestä Pyynikille.

Taidemuseon tarveselvitys hyväksyttiin sivistys- ja kulttuurilautakunnassa 20.8.2020 ja merkittiin tiedoksi asunto- ja kiinteistölautakunnassa 16.9.2020. Tavoitteena on, että taidemuseorakennuksien sisällä olevat tilat suunnitellaan muunneltaviksi ja monikäyttöisiksi, palvelemaan kansainvälisen tason taidemuseotoimintaa ja yleisöpalveluita. Näyttely- ja yleisötilat sijoittuvat peruskorjattavaan kruununmakasiiniin ja Siilo-laajennukseen. Maan alle rakennetaan yhteydet eri rakennusten välille, osa museoteknisistä tiloista sekä monitoimisali nykyisen maanalaisen näyttelytilan kohdalle. Erilliseen uudisrakennukseen Makasiininkadun varrella sijoittuu museoteknisiä tiloja, lastaustila sekä henkilökunnan työtiloja. Hankkeelle on varattu määrärahaa talonrakennusohjelmassa. Tarveselvitysvaiheessa tavoitteeksi asetettiin, että rakennustyöt käynnistyisivät maaliskuussa 2023 ja rakennuksen käyttöönotto olisi mahdollista lokakuussa 2025, jolloin toiminta olisi mahdollista käynnistää alkuvuodesta 2026. Asemakaavaprosessi on tällä hetkellä tarveselvitysvaiheen aikataulusta noin kaksi vuotta jäljessä, jolloin on todennäköistä, että toiminta voisi käynnistyä vuodenvaihteessa 2028–2029, kaupungin 250-juhlavuodeksi.

Viranomaiset ja kaupungin ao. toimialat sekä alueella toimivien yhdistysten edustajia on osallistunut suunnittelun ohjaamiseen kaavaprosessin aikana. Asemakaavan ja siihen liittyvien selvitysten valmistelua on ohjannut kaavan ohjausryhmä. Suunnittelukilpailuvaihetta sekä Taidemuseon peruskorjauksen ja laajennuksen suunnittelua on ohjannut pormestarin päätökseen 06.04.2016 40 § perustunut ohjausryhmä. Valmistelun aikana on tehty monialaista suunnitteluyhteistyötä ja järjestetty neuvotteluja eri osapuolten kesken.

Vireilletulo ja aloitusvaiheessa saatu palaute

Asemakaavamuutos kuulutettiin vireille 21.2.2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä 21.2. - 15.3.2019. Hanketta esiteltiin 6.3.2019 avoimessa yleisötilaisuudessa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin yhteensä 19 viranomaiskommenttia/-lausuntoa ja mielipidettä. Palaute- ja vastineraporttiin sisältyy lisäksi tiivistelmä yleisötilaisuudessa annetusta palautteesta (yhteensä 22 kpl).

Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto eivät antaneet kommenttia, mutta varasivat mahdollisuuden kommentoida suunnitelmaa viranomaisneuvottelussa sekä kaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheissa. Pirkanmaan maakuntamuseon kommentissa todettiin, että kulttuuriympäristön arvot ja niiden suojeleminen on huomioitu asianmukaisesti kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, ja että selvitykset ovat riittävät rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Maakuntamuseo huomautti lisäksi, että taidemuseon tontin länsiosassa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

on sijainnut 1800-luvun lopulla rakentunut ja 1980–1990-luvun vaihteessa purettu asuinkortteli. Museolle tulee varata mahdollisuus dokumentoida alueelta mahdollisesti löytyviä jäänteitä aiemmasta rakennuskannasta rakennustöiden käynnistyttyä.

Kaupungin ympäristönsuojelun kommentissa huomautettiin, että alueen läpi keskustan strategisessa osayleiskaavassa osoitetun viher- ja virkistysyhteyden toteutuksen laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota, sillä alueella olevien viheralueiden määrä vähenee. Lisäksi muistutettiin, että Pynikintorin luoteiskulman maaperässä on haitta-aineita alueella toimineen polttoaineen jakeluaseman jäljiltä. Elisa Oyj ja Telia Finland Oyj muistuttivat, että alueella on runsaasti kaapeleita, jotka tulee huomioida alueen täydennysrakentamista suunniteltaessa.

Osallisten jättämissä mielipiteissä tuotiin esille huoli Heinätorin ja Heinäpuiston rakentamisesta, Taidemuseon puiston supistumisesta, kaavamuutosalueen voimakkaasta täydennysrakentamisesta, Pynikintorin pysäköintilaitoksen ajoramppien aiheuttamista muutoksista Sotkankadulla ja Pynikintorilla sekä kaavan vaikutuksista Pynikintorin alueen luonteeseen. Taidemuseon laajennusta pidettiin tarpeellisena ja laajennussuunnitelmaa kiiteltiin.

Kaavaprosessin aloitusvaiheessa tavoitteeksi oli asetettu, että Taidemuseon laajennuksen lisäksi alueelle voitaisiin osoittaa yhteensä noin 16 000 k-m² ympäristöön sopivaa asuin-, liike- ja toimistorakentamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n tarkoittama kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 15.3.2021. Neuvottelussa käytiin läpi mm. suunnittelun lähtökohtia ja tavoitteita, aloitusvaiheessa saatua palautetta sekä viranomaisten näkemyksiä asioista, joihin jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota. Neuvottelussa todettiin mm., että suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida vaikutukset alueen rakennettuun kulttuuriympäristöön ja arvokkaaseen maisema-alueeseen. Täydennysrakentamisesta edellytettiin esittäväksi vaihtoehtotarkasteluja ja Heinätorin rakentamisesta pienimittakaavaisempi vaihtoehto.

Aloitusvaiheen palautteen ja viranomaisneuvottelun johdosta Heinätorin ja Puutarhakadun täydennysrakentamisesta laadittiin kaksi vaihtoehtoista suunnitelmaa. Kaavaluonnoksissa annettiin mm. kulttuuriympäristön, ympäristöhäiriöiden, hulevesien hallinnan, maaperän haitta-aineiden ja mahdollisten aiempien rakentamisvaiheiden dokumentoimisen tarpeen huomioimista sekä rakentamistapaa, museoviranomaisen kuulemista ja liiketilojen sijoittamisesta koskevia määräyksiä. Pynikintorin pysäköintilaitoksesta, bussiterminaalista ja liikennejärjestelyistä laadittiin vaihtoehtoisia luonnoksia. Nähtävillä olleessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen selvitysten lisäksi käynnistettiin kaavatalousselvityksen laatiminen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaavaselostukseen on liitetty kooste aloitusvaiheessa saadusta palautteesta ja siihen laaditut vastineet sekä viranomaisneuvottelun muistio.

Valmisteluvaiheessa saatu palaute

Valmisteluaineisto kuulutettiin julkisesti nähtäville 10.6. - 5.8.2021. Etäyleisötilaisuus järjestettiin 21.6.2021. Suunnitelmia esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle 15.6.2021 ja kaupunkikuvatoimikunnalle 22.6.2021.

Valmisteluaineistosta saatiin yhteensä 10 viranomaiskommenttia/-lausuntoa ja 75 mielipidettä.

Kaupungin paikkatieto-yksikön kommentissa huomautettiin, että kaavaluonnoksissa osaksi Kisakentänkatua merkitty katualueen osa tulisi olla nykyisen osoitenumeroinnin mukaisesti Heinätori-katua.

Pirkanmaan maakuntamuseon palautteessa todettiin mm., että kulttuuriympäristön arvot ja niiden suojeleminen oli huomioitu pääasiallisesti hyvin kummassakin vaihtoehdossa. Puutarhakadulla maakuntamuseo piti vaihtoehtoa 2 ja Heinätorilla vaihtoehtoa 2 paremmin ympäristöönsä soveltuvana, kuitenkin esitettyä luonnosta pienempänä. Havainneaineistoa pyydettiin täydentämään vaikutusten arvioinnin tueksi.

Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ollut huomautettavaa.

Pirkanmaan ELY-keskus piti kummankin vaihtoehdon täydennysrakentamisen mittakaavaa liian suurena ja epäsopivana RKY-alueelle. Myös Heinätorin puistoalueen supistumista pidettiin huonona. ELY-keskus varasi mahdollisuuden kommentoida suunnitelmaa viranomaisneuvottelussa. Myös Pirkanmaan liitto piti tärkeänä Heinätorin täydennysrakentamisen soveltumista RKY-alueelle, johon vaihtoehdon 1 nähtiin tukeutuvan tyyliltään paremmin.

Pyhän Ristin seurakunta piti Puutarhakadun pysäköintipaikkojen vähenemistä puutteena, oli huolissaan uudisrakennuksen vaikutuksesta katolisen kirkon rakennuksen kaupunkikuvalliseen asemaan sekä englantilaisen koulun käytöstä poistuvan pienen ulkoilun alueen tilanteesta.

Telia Towers Finland Oyj:n palautteessa todettiin, että olemassa oleva tukiasemapaikka tulee huomioida suunnittelussa. Nykyinen pylväk voitaisiin korvata rakenteellisesti kestävämmällä ratkaisulla, jonka yhteyteen voitaisiin sijoittaa nykyisin taidemuseon kellaritiloihin sijoittuva laitetila.

Kaupungin viheralueet ja hulevedet -yksikkö totesi, että hulevesiselvityksen laatiminen on käynnistetty. Ympäristönsuojelun kommentissa muistutettiin, että viher- ja virkistysyhteyden toteutuksen laatuun on kiinnitettävä erityistä huomiota, ja että viheralueiden häviämistä voidaan kompensoida samalla niiden laatua parantaen. Ympäristönsuojelu edellytti ilmanlaatuselvityksen laatimista, hulevesien

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

viivyttämistä ja laadullista hallintaa sekä Pyynikintorin luoteiskulman maaperän haitta-aineiden huomioimista koskevan kaavamääräyksen täsmentämistä.

Kaupunkikuvatoimikunta piti Heinätorin täydennysrakentamisen osalta parempana vaihtoehtoa 1 ja kehotti varmistamaan, että arkkitehtuurille asetetut tavoitteet välittyvät kaavaratkaisusta. Puutarhakadulle toimikunta kannatti vaihtoehtoa 2, mutta pyysi vielä tarkastelemaan täydennysrakentamisen suhdetta mahdollisesti vireillä oleviin muihin täydennysrakentamishankkeisiin. Jatkosuunnittelun yhteydessä pyydettiin tarkastelemaan lisäksi taidemuseon alueen roolia Puutarhakadun läntisenä päätteenä sekä kiinnittämään huomioita katupuurivistöjen säilymiseen.

Mielipiteissä korostui huoli Heinätorin täydennysrakentamisesta, puisto- ja viheralueiden pienentymisestä sekä kaavan vaikutuksista rakennetun kulttuuriympäristön arvoihin. Yli puolet palautteen jättäneistä vastusti Heinätorin alueelle esitettyä uudisrakennusta. Haitallisina nähtiin myös mm. kaupunkikuvaan ja -näkyymiin ja liikennejärjestelyiden toimivuuteen kohdistuvat vaikutukset. Liikenneverkon osalta palautteissa käsiteltiin mm. koulujen ja päiväkotien saattoliikennettä, pysäköintipaikkojen riittävyttä sekä nykyisiä ja uusia jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä. Lisäksi esitettiin kommentteja kaavan vaikutuksista suojeltujen rakennusten säilymisen edellytyksiin, rakentamisen aikaisista haitallisista vaikutuksista sekä ajoneuvoliikenteen aiheuttamista ympäristöhäiriöistä.

Valmisteluvaiheessa saatua palautetta esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle 14.9.2021. Vuoropuhelua palautteesta ja sen huomioon ottamisesta käytiin vuoden 2022 alkupuolella myös kaupungin johdon ja eri valtuustoryhmien kanssa. Alueen uutta nimitystä käsiteltiin kadunnimitoimikunnassa 17.8.2021 ja 24.5.2022.

Elokuussa 2022 jätettiin kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle osoitettu yli 2000 allekirjoittajan adressi, jossa tuotiin esille Heinäpuiston merkitystä osana Pyynikin kaupunkikorttelien kokonaisuutta, puiston vaikutuksia ihmisten fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin, alueen kulttuuri- ja kaupunkihistoriallista arvoja sekä merkittävyyttä luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen liittyvissä kysymyksissä. Vetoomuksessa esitettiin Heinätorin suunnitelmaa korjattavaksi siten, että kulttuurilliset sekä asukkaiden viihtyvyyteen ja luonnon säilymiseen liittyvät arvot punnitaan pitkällä aikavälillä ja harkiten.

Valmisteluvaiheen palautteen huomioon ottaminen ja aineiston täydentäminen kaavaehdotukseksi

Yhdyskuntalautakunta päätti kokouksessaan 21.6.2023, että asemakaavaehdotus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että asemakaavasta irrotetaan Pirkankadun pohjoispuolen eli Tampereen taidemuseon puoli ja suunnittelua jatketaan eteenpäin vain Tampereen taidemuseon ja Amurin työläismuseokorttelin alueen osalta. Suunnitellusta täydennysrakentamisesta Pirkankadun eteläpuolelle ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Puutarhankadun varrelle päätettiin luopua kokonaan. Lisäksi Pyyrikintorin viihtyisyyttä kehitetään nykyisen tilanteen pohjalta. Tämän jälkeen kaavaa on edistetty museokortteleita ja niiden lähiympäristöä koskevien tavoitteiden osalta.

Kaavan suunnittelualueeseen palautettiin Pirkankadun pohjoispuolinen osa Mariankatua ja lisättiin Saarikuja. Saarikujalle lisättiin istutettava puurivi merkintä yleiskaavan ohjaus huomioiden. Taidemuseon korttelin länsi- ja eteläpuoliset jalankulun ja pyöräilyn reitit merkittiin katualueiksi ja kaavaan lisättiin kadunnimitoimikunnan päätöksiin perustuvaa uutta nimistöä. Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin tehtiin lisäyksiä ja täydennyksiä, jotka koskivat mm. rakennetun kulttuuriympäristön suojelua, maanalaista rakentamista, hule- ja pohjavesien hallintaa sekä toteutusvaiheessa huomioitavia selvitys- ja kuulemistarpeita.

Kaavaan liittyvä viitesuunnitelma sekä muut suunnittelu- ja selvitysaineistot päivitettiin niiltä osin kuin kaava-alueen rajauksen muutos vaikutti olennaisesti vaikutusten arviointiin. Kaavarajauksen pienenemisen vuoksi päivitettiin kaavan viitesuunnitelma, maisemasuunnitelma, liikenneselvitys, kunnallistekninen selvitys sekä kaavatalous selvitys. Muiden selvitysten osalta selvitykset huomioitiin kaavarajausta koskevalta osalta.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotuksessa Tampereen taidemuseon kortteli ja Amurin työläismuseokortteli osoitetaan museorakennusten korttelialueiksi. Taidemuseon ja Pirkankadun välinen viheralue osoitetaan historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittäväksi puistoalueeksi (Taidemuseonpuisto), joka tulee rakentaa ottaen huomioon alueen sijainti ja maisemallinen merkitys.

Kaavaehdotuksessa osoitettu rakennusoikeuden määrä perustuu alueella säilyvän ja kaavavaiheen viitesuunnitelmien mukaisen uuden rakentamisen laajuuteen. Alueen uusi kokonaisrakennusoikeus on 6470 k-m², sisältäen myös olemassa olevan rakennuskannan, ja lisäksi maanalaisten tilojen rakennusoikeus on 2100 k-m². Asemakaavan muutoksella rakennusoikeuden määrä laskee. Taidemuseon tontilla (kortteli 78) maanpäälliselle rakentamiselle osoitetun rakennusoikeuden määrä on 4900 k-m²:ä ja maanalaisen rakennusoikeuden määrä 2100 k-m²:ä. Amurin Työläismuseokortteliin (kortteli nro 79) osoitettu rakennusoikeus perustuu olemassa olevan rakentamisen laajuuteen. Uutta rakennusoikeutta on osoitettu lisäksi kaava-alueelle sijoittuvalle yhdyskuntateknisen huollon rakennukselle 20 k-m²:ä.

Kaavaan sisältyvät osat Pirkankadusta, Puutarhakadusta, Amurinkujasta ja Saarikujasta osoitetaan katualueiksi. Lisäksi alueelle osoitetaan jalankululle ja pyöräilylle varattuja katuja, joista osalla on huoltoajo sallittu (Niemi-kuja, osa Makasiinikadusta, Mariankuja ja Hilja Gestrinin kuja). Taidemuseon korttelin eteläosaan suunnitellun uudisrakennuksen edustalle osoitetaan torimainen alueen osa, jolla tasoerot ja portaat on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

sovitettava ympäristöön ja toteutettava korkealaatuisesti (Carl Ludvig Engelin aukio). Taidemuseon kortteliin ja Taidemuseonpuistoon sijoittuu lisäksi jalankululle, pyöräilylle ja huoltoajoon varattuja alueen osia (Kimmo Kaivannon kuja, Uuno Sinisalon polku).

Kaavassa osoitettava uusi nimistö perustuu kadunnimitoimikunnan 31.1.2017, 7.8.2021 ja 24.5.2022 tekemiin esityksiin.

Kaavaehdotuksessa on annettu lisäksi mm. rakennetun kulttuuriympäristön suojelua, uudisrakennusten ja yleisten alueiden toteuttamista, pyöräpysäköinnin järjestämistä, hulevesien hallintaa sekä toteutusvaiheen selvitys- ja kuulemistarpeita koskevia kaavamääräyksiä.

Taidemuseoon saapuminen ratikalla ja linja-autolla helpottuu, kun Pirkankadun ja museon väliin tulee laadukas uusi aukiotila (Carl Ludvig Engelin aukio). Myös kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet alueella paranevat. Alueen läpi kulkeva pyöräilyn seudullinen pääreitti on huomioitu asemakaavassa. Pirkankadun pohjoispuolinen, Puutarhakadulle jatkuva pyörätie on tavoitetilassa täysin jalankulusta eroteltu. Asemakaava edellyttää kulttuuritoimintaa palvelevien tilojen polkupyöräpaikkojen mitoituksiksi 1 pp /100 k-m2. Pysäköintimääräykset koskevat vain uudisrakennuksia.

Asemakaavaratkaisu edellyttää autopaikkojen vähentämistä alueella. Saarikujalta poistuu 8 ap, Makasiinikujalta 1 ap, Mariankadulta 8 ap sekä Puutarhakadun vinopysäköinnistä 3 ap. Yhteensä alueelta poistuu 20 autopaikkaa. Lisäksi taidemuseon edustalta poistuu yksi linja-auton pysäköintipaikka. Taidemuseon saattoliikennettä voidaan tulevaisuudessa järjestää Pirkankadun pohjoispuolen itäisemmiltä bussipysäkeiltä, Pyynikintorilta, Makasiininkadulta tai Puutarhakadulta. Taidemuseon esteetön pysäköinti sijaitsee Makasiininkadun varressa, taidemuseon tontilla huoltorakennuksen kupeessa. Lisäksi liikuntaesteisille mitoitettuja pysäköintipaikkoja on Puutarhakadun varressa uimahallin kohdalla.

Päätöksellä arvioidaan olevan myönteisiä yritysvaikutuksia. Taidemuseon tavoitteena on olla merkittävä kansallinen ja kansainvälinen toimija ja yhteistyöverkoston rakentaja, millä nähdään olevan paikallisten ja seudullisten vaikutusten rinnalla myös kansainvälisiä Tampereen näkyvyyttä ja tunnettavuutta lisääviä vaikutuksia.

Kaavan toteuttaminen

Asemakaava voidaan toteuttaa sen saatua lainvoiman. Asemakaavakartalla on esitetty alueelle sijoittuvan rakentamisen ohjaamisen kannalta tarpeelliset kaavamääräykset. Kaavan viitesuunnitelmassa, alustavassa maisemayleissuunnitelmassa ja liikennesuunnitelmassa sekä näihin liittyvässä havainneaineistossa on kuvattu kaavan laatimisen aikaan mahdollisena pidetty toteutusvaihtoehto. Yksityiskohtaisesti hankkeen toteutusta ohjaavia ja havainnollistavia suunnitelmia laaditaan asemakaavaa seuraavan jatkosuunnittelun aikana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Luettelo kaavan liiteasiakirjoista sekä muusta kaavaa koskevista asiakirjoista sisältyy kaavaselostukseen.

Henkilötietoja sisältävän oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Lausunnot

Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo

Tiedoksi

Pirkanmaan ELY-keskus, Virpi Ekholm, Minna Tuominen, Mikko Siitonen, Iina Laakkonen, Eveliina Hyvönen, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite Yla 21.11.2023 Asemakaava
- 2 Liite Yla 21.11.2023 Asemakaavan selostus
- 3 Liite Yla 21.11.2023 Asemakaavan seurantalomake

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Viitesuunnitelma
- 2 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Maisemasuunnitelma
- 3 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Ilmanlaatuselvitys
- 4 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Liikennemeluselvitys
- 5 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Kunnallistekninen selvitys
- 6 Oheismateriaali Yla 21.11.2023 Kunnallistekninen selvitys liitteet
- 7 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Hulevesiselvitys
- 8 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Liikenneselvitys
- 9 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Kaavatalousselvitys
- 10 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Yritysvaikutusten arviointilomake
- 11 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Palaute- ja vastineraportti
- 12 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Viranomaisneuvottelun muistio
- 13 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Viranomaispalautteet alkuperäisinä
- 14 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Yhdyskuntalautakunta, 02.05.2024, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8667 (päivätty 7.6.2021 ja tarkistettu 22.4.2024) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 7.6.2021 päivätyn ja 22.4.2024 tarkistetun asemakaavan muutoksen nro 8667. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://ekstrat.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8667>

Diaarinumero: TRE:1509/10.02.01/2019

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehdit Marjut Ahponen, Eveliina Hyvönen ja Iina Laakkonen sekä A-Insinöörit Civil Oy, maankäyttöpäällikkö Johanna Närhi.

Asemakaavan muutos koskee Taidemuseonpuistoa, Tampereen taidemuseon ja Amurin työläismuseon kortteleita sekä osia Niemikujan, Saarikujan, Makasiinikadun, Puutarhakadun, Mariankadun, Pirkankadun ja Amurinkujan katualueista. Alueen pinta-ala on noin 1,7 ha.

Tampereen Taidemuseon laajennuksesta ja Pyynikintorin kehittämisestä järjestettiin vuosina 2016-2017 yleinen suunnittelukilpailu, jonka voittanut ehdotus "Siilo" toimi asemakaavan suunnittelun lähtökohtana. Kilpailun voittajatyötä on kehitetty edelleen asemakaavaprosessin aikana. Suunnittelun tavoitteena oli Tampereen taidemuseon laajentaminen ja toiminnan kehittäminen sekä taidemuseon ja Pyynikintorin alueen ympäristökokonaisuuden kehittäminen korkeatasoisena ja elinvoimaisena julkisena kaupunkitilana, jolla lisätään taidemuseon ja kaupungin tunnettuutta ja vetovoimaa. Amurin työläismuseokorttelin, taidemuseon ja Pyynikintorin aluetta kehitetään kulttuuri- ja tapahtumakeskittymänä. Taidemuseon laajennuksen lisäksi kaavan tavoitteena oli osoittaa alueelle ympäristöön sopivaa asuinpainotteista täydennysrakentamista.

Yhdyskuntalautakunta päätti kokouksessaan 21.6.2023, että asemakaavaehdotus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että asemakaavasta irrotetaan Pirkankadun pohjoispuolen eli Tampereen taidemuseon puoli ja suunnittelua jatketaan eteenpäin vain Tampereen taidemuseon ja Amurin työläismuseokorttelin alueen osalta. Suunnitellusta täydennysrakentamisesta Pirkankadun eteläpuolelle ja Puutarhankadun varrelle päätettiin luopua kokonaan. Lisäksi Pyynikintorin viihtyisyyttä kehitetään nykyisen tilanteen pohjalta. Tämän jälkeen kaavaa on edistetty museokortteleita ja niiden lähiympäristöä koskevien tavoitteiden osalta.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Tampereen taidemuseon laajentaminen ja alueen kehittäminen. Amurin museokortteliin päivitetään suojelumerkinnot. Pyynikintorin suunnasta osoitetaan uusi pohjoiseteläsuuntainen virkistysreitti Särkänniemestä Pyynikinharjulle, alueen pyöräilyreitistöä parannetaan ja Pirkankatua kehitetään joukkoliikenteen laatukäytävänä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Suunnittelualue on maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, ja alueella on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita rakennuksia ja kaupunkitiloja, joiden suojeleminen on asemakaavan tavoitteena. Alueen eteläpuoli on valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Kaava-alueen kehittäminen tukeutuu olemassa olevaan kulttuuriympäristöön, ja kulttuuriarvoja vahvistetaan. Tampereen keskustan kehittämisohjelmassa 2018-2030 Tampereen Taidemuseon laajennus ja Pyynikintori ovat kehittämisen kärkihankkeita ja kaupunkikuvallisen kehittämisen erityiskohteita. Alueen luonnetta toiminnallisena keskittymänä ja yhteisöllisenä kaupunkitilana vahvistetaan. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa alueen halki kulkee urbaani virkistysreitti Särkänniemestä Pyynikille.

Taidemuseon tarveselvitys hyväksyttiin sivistys- ja kulttuurilautakunnassa 20.8.2020 ja merkittiin tiedoksi asunto- ja kiinteistölautakunnassa 16.9.2020. Tavoitteena on, että taidemuseorakennuksien sisällä olevat tilat suunnitellaan muunneltaviksi ja monikäyttöisiksi, palvelemaan kansainvälisen tason taidemuseotoimintaa ja yleisöpalveluita. Näyttely- ja yleisötilat sijoittuvat peruskorjattavaan kruununmakasiiniin ja Siilo-laajennukseen. Maan alle rakennetaan yhteydet eri rakennusten välille, osa museoteknisistä tiloista sekä monitoimisali nykyisen maanalaisen näyttelytilan kohdalle. Erilliseen uudisrakennukseen Makasiininkadun varrella sijoittuu museoteknisiä tiloja, lastaustila sekä henkilökunnan työtiloja. Hankkeelle on varattu määrärahaa talonrakennusohjelmassa. Päivitetyssä hankkeen tavoiteaikataulussa rakennustyöt alkaisivat vuonna 2026 ja valmistuisivat vuonna 2029.

Viranomaiset ja kaupungin ao. toimialat sekä alueella toimivien yhdistysten edustajia on osallistunut suunnittelun ohjaamiseen kaavaprosessin aikana. Asemakaavan ja siihen liittyvien selvitysten valmistelua on ohjannut kaavan ohjausryhmä. Suunnittelukilpailuvaihetta sekä Taidemuseon peruskorjauksen ja laajennuksen suunnittelua on ohjannut pormestarin päätökseen 6.4.2016 § 40 perustunut ohjausryhmä. Valmistelun aikana on tehty monialaista suunnitteluyhteistyötä ja järjestetty neuvotteluja eri osapuolten kesken.

Nähtävillä olleesta kaavaehdotuksesta saatu palaute ja vastineet sekä toimenpiteet

Asemakaavaehdotus siihen liittyvine aineistoineen oli julkisesti nähtävillä 23.11.2023 - 5.1.2024. Kaavaehdotuksesta saatiin neljä viranomaislausuntoa ja kaksi muistutusta.

Pirkanmaan ELY-keskus totesi, ettei sillä ole tarvetta antaa lausuntoa kaavaehdotuksesta, mutta kommentoi, että alueen sijainti strategisen yleiskaavan viher- ja virkistysyhteydellä on hyvä huomioida myös kaavamääräyksiä muotoiltaessa.

Pirkanmaan Liitto ei katsonut aiheelliseksi antaa lausuntoa kaavaehdotuksesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pirkanmaan maakuntamuseo totesi kaavaehdotuksen turvaavan riittävällä tavalla suunnittelualueen ja sen lähiympäristön kulttuurihistorialliset ja kaupunkikuvalliset arvot, eikä maakuntamuseolla ollut kaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Telia Towers Finland totesi lausunnossaan mastotukiaseman vaatiman minimi-tilan olevan 6 m x 8 m (rakentamisajan kaivanto) ja että laittilan ja muuntamon etäisyyden tulee olla vähintään 8 m.

Tampereen seudun pyöräilijät ry huomautti muistutuksessaan, että on oleellisen tärkeää, ettei pyörätie sulaudu osaksi kävelyalueita, vaan erottuu visuaalisesti siitä erillisenä liikennealueena, ja kulkumuodot olisi erotettava toisistaan materiaali- ja tasoeroilla.

As Oy Pyynikinportti huomautti muistutuksessaan uuden muuntamon ja antennimaston sijoittuvan keskeiselle paikalle Niemikujan varteen ja taloyhtiön asuntojen päänäkösuuntaan. Taloyhtiö toivoo kaavaehdotuksessa tuotavan tarkemmin esille muuntamorakennuksen ja antennimaston fyysiset ulottuvuudet, erityisesti maston korkeus sekä mahdolliset ristikkorakenteet tai harukset ja pyytää harkitsemaan muita sijoituspaikkoja mastolle ja muuntamolle.

Kaavaehdotukseen on lisätty nähtävilläolon jälkeen kaksi yleismääräystä, joista toinen ohjaa tontin 78-3 piha-alueen toteutusta osana viher- ja virkistysyhteyttä ja toinen muuntamon toteutuksen laadukkuutta. Telian masto ja laittila ratkaistaan joko kaava-alueen ulkopuolella tai alueella aiemmin esitettyä kevyempänä ratkaisuna, valaisimiin integroiden ja ilman laittilaa. Telian masto ja laittila eivät aiheuta kaavassa huomioitavia vaikutuksia.

Pyörätie seudullisena pääreitteinä tullaan toteuttamaan laadukkaasti liikenne- ja maisemaselvityksien mukaisesti. Kaava luo edellytykset kaksisuuntaiselle pyöräväylälle ja sen toteutusratkaisut tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Kaavan toteuttaminen

Asemakaava voidaan toteuttaa sen saatua lainvoiman. Asemakaavakartalla on esitetty alueelle sijoittuvan rakentamisen ohjaamisen kannalta tarpeelliset kaavamääräykset. Kaavan viitesuunnitelmassa, alustavassa maisemayleissuunnitelmassa ja liikennesuunnitelmassa sekä näihin liittyvässä havainneaineistossa on kuvattu kaavan laatimisen aikaan mahdollisena pidetty toteutusvaihtoehto. Yksityiskohtaisesti hankkeen toteutusta ohjaavia ja havainnollistavia suunnitelmia laaditaan asemakaavaa seuraavan jatkosuunnittelun aikana.

Luettelo kaavan liiteasiakirjoista sekä muusta kaavaa koskevasta asiakirjoista sisältyy kaavaselostukseen.

Henkilötietoja sisältävän oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

lautakunnan päätöksestä: muistuttajat (2 kpl); valtuuston päätöksestä: muistuttajat (2 kpl), Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto, Telia Towers Finland, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, Virpi Ekholm, Minna Tuominen, Mikko Siitonen, Iina Laakkonen, Eveliina Hyvönen, asemakaavaavustajat@tampere.fi

Liitteet

- 1 Liite Yla 2.5.2024 Asemakaavakartta
- 2 Liite Yla 2.5.2024 Asemakaavan selostus
- 3 Liite Yla 2.5.2024 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite Yla 2.5.2024 Kaupungin vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin
- 5 Liite Yla 2.5.2024 Viranomaisneuvottelun muistio
- 6 Liite Yla 2.5.2024 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 21.5.2024 www.tampere.fi

Ilmoitus kaupunginhallituksen päätöksestä on annettu tiedoksi sähköisesti 20.5.2024.

Tampere
20.05.2024

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§206

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)